

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาว่า ในสภาพการณ์ที่นักเรียนรับรู้ว่าคุณสมบัติความสำเร็จ การระบุนสาเหตุที่แตกต่างกัน จะมีผลให้นักเรียนมีปฏิริยาความรู้สึกแตกต่างกันหรือไม่
2. เพื่อศึกษาว่า ในสภาพการณ์ที่นักเรียนรับรู้ว่าคุณสมบัติล้มเหลว การระบุนสาเหตุที่แตกต่างกัน จะมีผลให้นักเรียนมีปฏิริยาความรู้สึกแตกต่างกันหรือไม่
3. เพื่อศึกษาว่า ในสภาพการณ์ที่นักเรียนรับรู้ว่าคุณสมบัติความสำเร็จ การระบุนสาเหตุที่แตกต่างกัน จะมีผลให้นักเรียนมีความคาดหวังแตกต่างกันหรือไม่
4. เพื่อศึกษาว่า ในสภาพการณ์ที่นักเรียนรับรู้ว่าคุณสมบัติล้มเหลว การระบุนสาเหตุที่แตกต่างกัน จะมีผลให้นักเรียนมีความคาดหวังแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานในการวิจัย

ด้านปฏิริยาความรู้สึก

ในสภาพการณ์ที่นักเรียนรับรู้ว่าคุณสมบัติความสำเร็จ

1. นักเรียนที่ระบุนสาเหตุของความสำเร็จว่าเกิดจากปัจจัยภายใน จะมีปฏิริยาความรู้สึกทางบวกมากกว่านักเรียนที่ระบุนสาเหตุของความสำเร็จว่าเกิดจากปัจจัยภายนอก
2. นักเรียนที่ระบุนสาเหตุของความสำเร็จว่าเกิดจากสาเหตุที่มีลักษณะคงที่ จะมีปฏิริยาความรู้สึกทางบวกมากกว่านักเรียนที่ระบุนสาเหตุของความสำเร็จว่าเกิดจากสาเหตุที่มีลักษณะไม่คงที่
3. นักเรียนที่ระบุนสาเหตุของความสำเร็จว่าเกิดจากสาเหตุที่สามารถควบคุมได้ จะมีปฏิริยาความรู้สึกทางบวกมากกว่านักเรียนที่ระบุนสาเหตุของความสำเร็จว่าเกิดจากสาเหตุที่ไม่สามารถควบคุมได้

ในสถานการณ์ที่นักเรียนรับรู้ว่าคุณเองประสบความสำเร็จ

4. นักเรียนที่ระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากปัจจัยภายนอก จะมีปฏิริยาความรู้สึกทางบวกมากกว่านักเรียนที่ระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากปัจจัยภายใน

5. นักเรียนที่ระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากสาเหตุที่มีลักษณะไม่คงที่ จะมีปฏิริยาความรู้สึกทางบวกมากกว่านักเรียนที่ระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากสาเหตุที่มีลักษณะคงที่

6. นักเรียนที่ระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากสาเหตุที่ไม่สามารถควบคุมได้ จะมีปฏิริยาความรู้สึกทางบวกน้อยกว่านักเรียนที่ระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากสาเหตุที่สามารถควบคุมได้

7. นักเรียนที่ระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่และสามารถควบคุมได้ จะมีปฏิริยาความรู้สึกทางบวกมากกว่านักเรียนที่ระบุสาเหตุของความล้มเหลวตามมิติการระบุสาเหตุทั้ง 3 มิติ ในลักษณะอื่น

ด้านความคาดหวัง

ในสถานการณ์ที่นักเรียนรับรู้ว่าคุณเองประสบความสำเร็จ

8. นักเรียนที่ระบุสาเหตุของความสำเร็จว่าเกิดจากปัจจัยภายใน มีความคาดหวังสูงกว่านักเรียนที่ระบุสาเหตุของความสำเร็จว่าเกิดจากปัจจัยภายนอก

9. นักเรียนที่ระบุสาเหตุของความสำเร็จว่าเกิดจากสาเหตุที่มีลักษณะคงที่ จะมีความคาดหวังสูงกว่านักเรียนที่ระบุสาเหตุของความสำเร็จว่าเกิดจากสาเหตุที่มีลักษณะไม่คงที่

10. นักเรียนที่ระบุสาเหตุของความสำเร็จว่าเกิดจากสาเหตุที่สามารถควบคุมได้ จะมีความคาดหวังสูงกว่านักเรียนที่ระบุสาเหตุของความสำเร็จว่าเกิดจากสาเหตุที่ไม่สามารถควบคุมได้

ในสถานการณ์ที่นักเรียนรับรู้ว่าคุณเองประสบความสำเร็จ

11. นักเรียนที่ระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากปัจจัยภายนอก มีความคาดหวังสูงกว่านักเรียนที่ระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากปัจจัยภายใน

12. นักเรียนที่ระบุนสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากสาเหตุที่มีลักษณะไม่คงที่ จะมีความคาดหวังสูงกว่านักเรียนที่ระบุนสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากสาเหตุที่มีลักษณะคงที่

13. นักเรียนที่ระบุนสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากสาเหตุที่ไม่สามารถควบคุมได้ จะมีความคาดหวังต่ำกว่านักเรียนที่ระบุนสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากสาเหตุที่สามารถควบคุมได้

14. นักเรียนที่ระบุนสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากปัจจัยภายในที่มีลักษณะไม่คงที่และสามารถควบคุมได้ จะมีความคาดหวังสูงกว่านักเรียนที่ระบุนสาเหตุของความล้มเหลวตามมิติของการระบุนสาเหตุทั้ง 3 มิติในลักษณะอื่น

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 382 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบทดสอบการสร้างคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
2. มาตรการรับรู้ผลงาน การระบุนสาเหตุ ปฏิบัติริยาความรู้สึก และความคาดหวังผลงานในอนาคต

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นตอนเตรียมการก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยื่นต่อกรมสามัญศึกษา เพื่อให้กรมสามัญศึกษาติดต่อขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนในสังกัด ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 4-13 กรกฎาคม 2533

2. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบทดสอบและมาตรวัด ไปใช้ทดสอบนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยคำนวณและวิเคราะห์ค่าดังต่อไปนี้

1. คำนวณหาค่ามัธยฐานของคะแนนการรับรู้ผลงานและคะแนนการระบุสาเหตุในแต่ละมิติ เพื่อนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มตัวอย่าง

2. คำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนปฏิบัติการความรู้สึก และคะแนนความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการรับรู้ผลงานและการระบุสาเหตุ

3. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนปฏิบัติการความรู้สึก คะแนนความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ว่าคุณเองประสบความสำเร็จ จำแนกตามการระบุสาเหตุ ด้วยการทดสอบค่า t

4. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนปฏิบัติการความรู้สึก คะแนนความคาดหวัง ของกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ว่าคุณเองประสบความสำเร็จ จำแนกตามการระบุสาเหตุ ด้วยการทดสอบค่า t

5. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนปฏิบัติการความรู้สึก คะแนนความคาดหวัง ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ว่าคุณเองประสบความสำเร็จ และมีการระบุสาเหตุตามมิติของการระบุสาเหตุทั้ง 3 มิติ ในลักษณะที่ต่างกัน 8 ลักษณะ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

6. ในกรณีที่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี Least Significance Differences (LSD) ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ผลการวิจัย

ด้านปฏิริยาความรู้สึก

ในสถานการณ์ที่นักเรียนรับรู้ว่าคุณเองประสบความสำเร็จ

1. นักเรียนที่ระบุสาเหตุของความสำเร็จว่าเกิดจากปัจจัยภายใน และนักเรียนที่ระบุสาเหตุของความสำเร็จว่าเกิดจากปัจจัยภายนอก มีคะแนนปฏิริยาความรู้สึกไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
2. นักเรียนที่ระบุสาเหตุของความสำเร็จว่าเกิดจากสาเหตุที่มีลักษณะคงที่มีคะแนนปฏิริยาความรู้สึกทางบวกมากกว่านักเรียนที่ระบุสาเหตุของความสำเร็จว่าเกิดจากสาเหตุที่มีลักษณะไม่คงที่ อย่างมีนัยสำคัญ ($p < .01$)
3. นักเรียนที่ระบุสาเหตุของความสำเร็จว่าเกิดจากสาเหตุที่สามารถควบคุมได้ มีคะแนนปฏิริยาความรู้สึกทางบวกมากกว่า นักเรียนที่ระบุสาเหตุของความสำเร็จว่าเกิดจากสาเหตุที่ไม่สามารถควบคุมได้ อย่างมีนัยสำคัญ ($p < .001$)

ในสถานการณ์ที่นักเรียนรับรู้ว่าคุณเองประสบความสำเร็จล้มเหลว

4. นักเรียนที่ระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากปัจจัยภายนอก และนักเรียนที่ระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากปัจจัยภายใน มีคะแนนปฏิริยาความรู้สึกไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
5. นักเรียนที่ระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากสาเหตุที่มีลักษณะไม่คงที่ มีคะแนนปฏิริยาความรู้สึกทางบวกมากกว่านักเรียนที่ระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากสาเหตุที่มีลักษณะคงที่ อย่างมีนัยสำคัญ ($p < .01$)
6. นักเรียนที่ระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากสาเหตุที่ไม่สามารถควบคุมได้ มีคะแนนปฏิริยาความรู้สึกทางบวกน้อยกว่า นักเรียนที่ระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากสาเหตุที่สามารถควบคุมได้อย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$)
7. นักเรียนที่ระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากปัจจัยภายในที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ (G_o) มีคะแนนปฏิริยาความรู้สึกทางบวกมากกว่านักเรียนที่ระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (G_+) นักเรียนที่ระบุสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (G_o) และนักเรียนที่ระบุสาเหตุ

ของความล้มเหลวที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่และไม่สามารถควบคุมได้ (G_5) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) และไม่มี ความแตกต่างกันของคะแนน ปฏิกริยาความรู้สึก ระหว่างนักเรียนที่ระบุงสาเหตุของความล้มเหลวที่เกิดจากปัจจัย ภายในที่มีลักษณะไม่คงที่และสามารถควบคุมได้ กับนักเรียนที่ระบุงสาเหตุของความ ล้มเหลวในลักษณะอื่นอีก 4 ลักษณะ (G_1, G_2, G_3, G_4)

ด้านความคาดหวัง

ในสถานการณ์ที่นักเรียนรับรู้ว่าตนเองประสบความสำเร็จ

8. นักเรียนที่ระบุงสาเหตุของความสำเร็จที่เกิดจากปัจจัยภายใน มีคะแนน ความคาดหวังสูงกว่านักเรียนที่ระบุงสาเหตุของความสำเร็จที่เกิดจากปัจจัยภายนอก อย่างมีนัยสำคัญ ($p < .001$)

9. นักเรียนที่ระบุงสาเหตุของความสำเร็จที่เกิดจากสาเหตุที่มีลักษณะคงที่ มีคะแนนความคาดหวังต่ำกว่านักเรียนที่ระบุงสาเหตุของความสำเร็จที่เกิดจากสาเหตุ ที่มีลักษณะไม่คงที่อย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$)

10. นักเรียนที่ระบุงสาเหตุของความสำเร็จที่เกิดจากสาเหตุที่สามารถ ควบคุมได้ มีคะแนนความคาดหวังสูงกว่านักเรียนที่ระบุงสาเหตุของความสำเร็จว่า เกิดจากสาเหตุที่ไม่สามารถควบคุมได้ อย่างมีนัยสำคัญ ($p < .01$)

ในสถานการณ์ที่นักเรียนรับรู้ว่าตนเองประสบความล้มเหลว

11. นักเรียนที่ระบุงสาเหตุของความล้มเหลวที่เกิดจากปัจจัยภายนอก และนักเรียนที่ระบุงสาเหตุของความล้มเหลวที่เกิดจากปัจจัยภายใน มีคะแนนความ คาดหวังไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

12. นักเรียนที่ระบุงสาเหตุของความล้มเหลวที่เกิดจากสาเหตุที่มีลักษณะ ไม่คงที่ มีคะแนนความคาดหวังสูงกว่า นักเรียนที่ระบุงสาเหตุของความล้มเหลวว่า เกิดจากสาเหตุที่มีลักษณะคงที่ อย่างมีนัยสำคัญ ($p < .01$)

13. นักเรียนที่ระบุงสาเหตุของความล้มเหลวที่เกิดจากสาเหตุที่ไม่สามารถ ควบคุมได้ มีคะแนนความคาดหวังต่ำกว่านักเรียนที่ระบุงสาเหตุของความล้มเหลวว่า เกิดจากสาเหตุที่สามารถควบคุมได้ อย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$)

14. นักเรียนที่ระบุนสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากปัจจัยภายในที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ มีคะแนนความคาดหวังไม่แตกต่างกับนักเรียนที่ระบุนสาเหตุของความล้มเหลวตามมิติของการระบุนสาเหตุทั้ง 3 มิติในลักษณะอื่น

ข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การระบุนสาเหตุในมิติต่าง ๆ มีผลต่อปฏิบัติการความรู้สึกและความคาดหวังของนักเรียน โดยขึ้นอยู่กับ การรับรู้ผลงาน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อความรู้ในการนำไปหาวิธีการพัฒนาพฤติกรรมไปสัมฤทธิ์ของนักเรียนได้
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลการฝึกการระบุนสาเหตุที่เหมาะสมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เมื่อนำมาสรุปผลว่า จะสามารถใช้การฝึกการระบุนสาเหตุในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนได้จริงหรือไม่
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการระบุนสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลว ในสถานการณ์จริงของนักเรียน เช่น จากผลการเรียนหรือผลการสอบว่าจะมีผลต่อปฏิบัติการความรู้สึกและความคาดหวังของนักเรียนอย่างไร และผลการวิจัยจะสอดคล้องกับผลการวิจัยในครั้งนี้นหรือไม่
4. ควรจะมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลการระบุนสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวที่มีต่อปฏิบัติการความรู้สึกและความคาดหวัง เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างวัยต่าง ๆ เพื่อทราบว่า การระบุนสาเหตุจะมีผลต่อปฏิบัติการความรู้สึกและความคาดหวังแตกต่างกันหรือไม่
5. นอกจากทำการศึกษากับประชากรที่เป็นนักเรียน นักศึกษาแล้ว ควรศึกษากับประชากรในกลุ่มอื่น ๆ เช่น นักกีฬา ผู้ขายประกันชีวิต หรือเซลแมน ฯลฯ เพื่อนำผลที่ได้มาสรุปและยืนยันทฤษฎีนี้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น